

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Feladó szerkesztő:
Baló László
Feladó kiadó:
Baros Sándor

Minden-jog-fenntartás-ával. Kéziratnak tekintendő. Házilok szorosítás.
Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

B 1. kiadás 1949. május 21. 6 óra 05 perc

A Szovjetunió szocialista mezőgazdasága utat mutat minden ország szocialista építése számára - Dégen Imre előadás.

N1/Sk/b Gá

A Magyar-Szovjet Társaság közgazdaságtudományi szabadegyetemén pénteken Dégen Imre, a MOSzK vezérigazgatója tartott előadást "A Szovjetunió szocialista mezőgazdasága" címmel. Az orosz mezőgazdaság évszázados elmaradottságát legyőzve, a Szovjetunió a sokmillió szétforgósolt kisparaszti gazdaság helyett a szovhozok és kolhozok nagyszámú termelése alapján a világ legelőrehaladottabb, leghatalmasabb, legjobban gépesített és a legtöbb terményt adó mezőgazdaságát építette ki.

A kolhoz-rendszer megszüntette a faluban a nyomort

és a szegénységet és a szegényparasztok millióit jól ellátott embereké tette. 1937-ben az összes parasztgazdaságok 93 százaléka, azaz 18.5 millió parasztgazdaság tömörült a kolhozokba.

A Szovjetunió szocialista mezőgazdasága eredményeinek kivívásában jelentős részük volt a nagy állami mezőgazdasági üzemeknek, a szovhozoknak is. A munka termelékenysége, a gépesítés és az átlagtermés tekintetében

messze túlhaladják az Egyesült Államok mezőgazdaságát

és felette állnak a kolhozoknak is. Amíg a szovhozokban száz hektár szántóföldre 14.5 lóerőnyi traktor jut, az Egyesült Államokban csak 7.5. A gépi vonóró aránya az összes igavonó erőhöz a szovhozokban 81, az Egyesült Államokban mindössze 51 százalék. A szovhozokban ezer hektárra több mint 3 arató-eséplőgép jut átlagban, az Egyesült Államokban egynél is kevesebb.

A szocialista mezőgazdaság győzelmét mutatja a terméseredmények növekedése

is. A legjobb gabonatermő területek kolhozai már 1928-ban elérték a hektárenkénti 20-23 mázsás termést is. 1929-ben a Szovjetunióban még csak 188.8 mázsás búzát takarítottak be, az Egyesült Államokban pedig 223.8 millió mázsát. Ezzel szemben 1937-ben a Szovjetunió már 468.8 millió mázsát takarított be, az Egyesült Államok pedig csak 237.9 millió mázsát. Lényegesen emelkedett a munka termelékenysége, ezzel párhuzamosan emelkedett a kolhozparasztok jóléte és kulturája. Az állatállomány gyarapodásának útjében is maga mögött hagyta a Szovjetunió minden más ország állattenyésztését. /folyt.köv./ K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2. kiadás 1949. május 21. 6 óra 10 perc

A Szovjetunió szocialista mezőgazdasága utat mutat.../folyt./
N1/Sk/b Gá

harát és

A kolhozok győzelmesen állták ki a háboru fi-

sikeresen haladnak a háboru előtti színvonal túlszárnyalása felé.

A gabonafélék termelésében a Szovjetunió már a múlt évben elérte a háboru előtti legtermékenyebb év színvonalát, a vetésterület pedig tízmillió hektárral növekedett az előző évhez képest. 1948-ban a mezőgazdaság az ipartól háromszor annyi traktort és kétszer annyi mezőgazdasági gépet kapott, mint 1940-ben.

Az élenjáró szovjet agrártudomány új növényrajzok kitenyésztesével lehetőséget adott a mezőgazdasági termelésnek az időjárás viszontagságaitól való függetlenítésre.

A Szovjetunió szocialista mezőgazdasága utat mutat minden ország szocialista építése számára. Népi demokráciánkban a munkásosztály hatalma, fejlődő szocialista iparunk megadták a lehetőséget

a falu szocialista fejlődésének előkészítésére

és a falu ezen az úton már el is indult. E feladat sikeres megoldását, dolgozó parasztságunknak minden kizsákmányolástól való felszabadítását, felvirágoztatását lényegesen megkönnyítik azok az ismeretek, amelyeket a szocialista Szovjetunió tapasztalatai nyújtanak számunkra. /MTI/

"Az elkövetkező évek a magyar tudományos élet hatalmas fellendülését hozzák" - Jánossy Lajos professzor nyilatkozata

D/b/b Bn Jánossy Lajos egyetemi tanár, a Dublinban élő kiváló magyar tudós, a kozmikus sugárzás világszerte elismert szakértője, aki néhány nap óta Magyarországon tartózkodik, hogy előadás-sorozatot tartson a kozmikus sugárzás kérdéseiről, a következőket mondotta magyarországi tapasztalatairól:

- Az a páratlan lendület, amely az ország újjáépítését jellemzi, igen mély benyomást tett bennem. Meggyőződésem, hogy az új Magyarország, amely most épül fel, az élet minden területén messze túlszárnyalja a régi Magyarországot.

- Magyartudokozik ez a rohamos fejlődés a tudomány területén is. A tudományos intézetekben tett látogatásaim és a magyar tudósokkal folytatott beszélgetéseim során meggyőződtem arról, hogy Magyarországon ma igen komoly tudományos munka folyik, a kormányzat minden eszközzel elősegíti a tudósok munkáját.../folyt.köv./ T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1949. május 21. 6 óra 15 perc

"Az elkövetkező évek a magyar tudományos élet.../folyt./ D/b/b Bn

és az a véleményem, hogy az elkövetkező évek a magyar tudományos élet hatalmas méretű fellendülését, felvirágzását hozzák majd. A magyar tudósok és tudományos munkások anyagi helyzetében beállt óriási javulástól szólva, hangsúlyozta: A magyar tudomány munkásai ma már megbesült munkásai a társadalomnak és anyagi helyzetük ma jobb, mint sok nyugati országban élő kortársuké. /MTI/

A Hungária vegyiművek Kén-utcai telepén 16 brigád több mint 230 ezer forintot takarított meg három hónap alatt

& Mo/Sk/b IE, Bn A Hungária Vegyi- és Kohóművek Kén-utcai telepén a gyár dolgozói előtt Koszler Károly munkáigazgató számolt be a harmadik tervév első negyedének eredményeiről. A kultúrtermet teljesen megtöltő hallgatóság előtt arról beszélt, hogy ma nemcsak többet, hanem jobbat is kell termelni, majd így folytatta:

- A tervet általában csak 93 százalékkal teljesítettük, de a kénsavüzem szűk keresztmetszete miatt aránylag ez is jó eredményt. A munkatermelékenység növelésére vonatkozó tervet azonban 101.2 százalékkal teljesítettük. 22.595 munkórával kevesebbet vettünk igénybe az előirányozottnál.

Ezután arról beszélt, hogyan érték el ezeket az eredményeket a dolgozók. Elmondta, a műtrágyaüzemet, ahol különösen a brigádok tüntek ki a termelésben.

Mihalok János ü.b.-titkár bejelentette, hogy az elmúlt negyedév alatt az üzem 16 brigádja 230.495 forintot takarított meg. Geese Lajos és Holló János munkások arra tettek ígéretet, hogy a következő negyedévben már túlteljesítik a tervet. Többhozzászó jó javaslatot tett arra, hogy milyen módon érhetnek el jobb eredményeket és hogyan csökkenthetik tovább az önköltséget.

Végül Kovács Lajos munkás az üzem dolgozóinak nevében szocialista munkaversenyre hívta ki a Péti Nitrogénművek dolgozóit. A jelenlévők nagy tapsal üdvözölték a kihívást.

KM/b A Röck-gyárban félév alatt 33 százalékkal emelkedett a 100 frt. munkabérre eső termelési érték

A Röck-gépgyár dolgozói esküvő teljes számban gyűltek össze, hogy meghallgassák Grimnyik István vezérigazgató beszámolóját, az első negyedév termelési eredményeiről.

- Büszkén tekinthetünk eddigi munkánkra - mondta beszámolójában a vezérigazgató. A rákbizott értékekkel az egész dolgozó nép érdekében jól gazdálkodtunk. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1949. május 21. 6 óra 20 perc

A Hungária vegyiművek/folyt./ KM/b Bn

- 1949 év első három hónapjára az előirányzott termelési érték 8 millió 300 ezer forint volt. Ezt az előirányzatot 11.1 százalékkal túlteljesítettük, termelésünk értéke 9 millió 215 ezer forint volt. Előirányzatunk az önköltséges csökkentés terén az év első három hónapjára 1 millió 65 ezer forint volt, teljesítettük 1 millió 505 ezer forintot, 11 százalékkal többet az előirányzottnál.

- Ez év januári termelésünk 62 százalékkal, februári 58 százalékkal, márciusi 65 százalékkal volt magasabb a múlt év azonos hónapjának termelésénél. A termelés így negyarányú növekedése mellett a termelékenység is gyors ütemben nőtt. A 100 forint kifizetett munkabérre eső termelési érték csak a múlt év első öt napján 33 százalékkal emelkedett.

A vállalatvezetői beszámoló után Vámosi Nándor, a Röck-gyár termelési felelőse a hibákra hívta fel a dolgozók figyelmét. Elmondotta, hogy a Röck-gyár újítómozgalmát sokkal erőteljesebben kell fejleszteni. Az újító- és élmunkások tagjainak állandó kapcsolatban kell lenniük a műhelyek minden dolgozójával.

A termelési felelős nagy helyesléssel fogadott beszámolója után az újító- és élmunkások ígéretet tettek arra, hogy munkatársaik szakmai képzésével járulnak hozzá a termelés további fejlesztéséhez.

A hozzászólások elhangzása után a vállalatvezető a nyereségrészesedésből visszajuttatott és szegből kiosztotta a pénzjutalmat az első negyedévben legjobb munkát végzett dolgozóknak. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1949, május 21. 6 óra 25 perc

A Népfrent győzelme lehetővé teszi tudományos terveink megvalósítását - Tudósok, írók, művészek nyilatkozata

KB/Sk/b Bn A vasárnapi választáson a magyar szellemi élet kiválóságai is egységesen sorakoztak fel a Magyar Függetlenségi Népfrent programja mögé. Mi indította őket erre és mit várnak a Népfrent győzelmétől? erről nyilatkoznak kiváló tudósok, írók, művészek.

Kir & Ki/Ki/b Talán elsőnek említem azt, - mondja dr. Ernst Jenő Kossuth-díjas professzor, a pécsi tudományegyetem biofizikai intézetének igazgatója - , hogy a Népfrent győzelme előnyösen befolyásolja a tudományos kutatás eredményeit is. Hiszen a Kormányzat a legnagyobb mértékben támogat bennünket. A segítség mérvére jellemző, hogy míg a személyi juttatások és szegze három év előtt 2500 forint volt, ma 12.000 forint. A kísérleti termek száma 1944-ben négy, ma tizenegy és további öt készül. Ma már van egyetemünkön finómechanika, üvegtechnika és hamarosan működik egy rádió-laboratórium is. Tavaly még csak egy gyakornok tartott tudományos előadást, az idén az élet-tani kongresszuson már négyen tartanak előadást.

- Az intézet - csak ebben az évben - negyedmillió forintot költ kutatásra. A tanítás színvonala és gyakorlatiassága összehasonlíthatatlanul jobb, mint azelőtt, ami természetesen megkönnyíti a tanulást és jelentkezik a hallgatók felkészültségében is. Csak egy példát: Azelőtt a hallgatóknak fele jelentkezőt félévi kollokviumra és elég nagy számban voltak olyanok, akik nem feleltek meg. Az idén 130 hallgatóból csaknem valamennyi kollokvált és az összes tárgyak vizsgaeredményeit tekintve, mindössze heten buktak meg.

Kir % Fe/Fe/b "A népi demokrácia a tudomány művelésére hatalmas összegeket áldoz"

Obermayer Ernő, a Szegedi Növénytermesztési és Növénynevelési Kísérleti Intézet főigazgatója, a kiváló Kossuth-díjas tudós a Népfrent győzelméről kijelentette:

- Mi, kutatók és tudósok különösen örülünk annak a diadalnak. Népi demokráciánk kormányzata váratlanul rövid idő alatt megmutatta, hogy a tudomány művelésére olyan hatalmas összegeket áldoz, amilyeneket a régi rendszer ilyen célra soha nem áldozott. Gondolok itt a Tudományos Tanács és a Mezőgazdasági Tudományos Központ létesítésére.

- Kormányzatunk nagy figyelmet fordít a tudományal foglalkozók anyagi helyzetének javítására. Ennek nagymérvű gondoskodásnak köszönhető, hogy a technika, a tudományos kutatások terén nap mint nap újabb eredmények születnek. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1949, május 21. 6 óra 30 perc

A Népfrent győzelme lehetővé teszi... /Folyt./ Kir % Fe/Fe/b Bn

A különböző és egyre szaporodó számú újítások, mezőgazdasági vonalón pedig az új természeti kísérletek kitűnő eredménnyel kecségtették. Ezek az eredmények egyben hathatós előmozdítói a mezőgazdasági ipar, a kereskedelem fejlesztésének és ezzel az egész dolgozó nép általános jóléte emelkedésének.

"Megvalósulnak terveink..."

A dobreceni szemészeti klinikán Kettesy Aladár professzort kerestük fel: éppen napi postáját bonja, amelyben több külföldi levél közül az egyik Kaliforniából érkezett. Egy kaliforniai szemész külön lapomatot kér a szinlátás kutatásainak eredményeiről, amelynek Kettesy világszerte ismert tudósa.

- Az én munkaterületemen - mondja Kettesy professzor - a szinlátás élettanának nagy gyakorlati jelentőségű kutatása és a világon egyedülálló szemészeti műtétani atlasz megszerkesztése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a Népfrent győzelme. Ez lehetővé teszi, hogy a Tudományos Tanács erkölcsi és anyagi támogatása az eddiginél is nagyobb mértékű legyen.

- Ez a támogatás lehetővé teszi számunkra, hogy régi és a múltban megvalósíthatatlan tudományos terveinket - a szinlátás-élettan és a klinikai laboratóriumi kutatások egész területén - egymásután megvalósítsuk.

Kettesy professzor végigvezet munkahelyén. A szinlátási laboratóriumban napok óta gyűlnek az új műszerek, lázasan folyik a berendezkedés, értékes gépek sorakoznak már egymás mellé, amelyekkel soha nem remélt arányú kutatómunka indulhat meg. Nemsokára a szinlátás élettani kutatásainak újabb jelentős gyakorlati eredményeivel lesz gazdagabb az emberiség.

"Az építés erői elsöpték a rontásra szövetkezett népellenes erőket"

& b A Népfrent győzelme azt jelenti - mondja Gergely Sándor író - , hogy országunkban, dolgozó magyar népünkben az építés erői győztek, s elsöpték a romlásra és a rontásra szövetkezett népellenes, barbár erőket. A haladó magyar értelmiségre - s elsősorban az írókra - vár az a nagy szerep, hogy dolgozó népünk hatalmas építőkamarát ne csak állandóan, de fokozni is segítsék. Fokozni olyan mértékig, hogy a rontás és a romlás megbújt csökevényeinek minden bomlasztó törekvése már a kísérletezés, a kezdet állapotában is összeomljen a magyar dolgozó népi és szocialista öntudatán s védelmi készültségén. A Népfrent győzelme - a szocializmus örökeinek döntő győzelme. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1949. május 21. 6 óra 55 perc

A Népfront győzelme lehetővé teszi... / 2. folyt. / D1/Sk/b Bn

"A Népfront-győzelme a művészetek fejlődésének újabb nagy biztosítéka"

A választás napja valóban a magyar nép örömeinek ünnepe volt - mondja Márffy Géza, a Kossuth-díjas festőművész. Az emberek bizakodó hangulata szemellátható volt, amint csoportosan vagy egyenként az urnák elé járultak, hogy teljesítsék házi feladatukat. Nekem, mint festőművésznek külön élményt jelentett ugyanúgy, mint május elsején is, a feldiszipított város színes tarkasága.

Mikor az első hivatalos jelentések megjelentek és igazolták váradakozásomat, mindjárt számbavettem, minnek köszönhetjük ezt a nagy győzelmet. Azt hiszem, annak, hogy azok a politikusok és főleg az MDP vezetői, akik a Népfrontot vezetik, négy év óta minden tudásukkal és igyekezetükkel népünk felomlokásának útját szolgálták. A nép az ilyesmit soha nem felejt el és most szavazatával mondott köszönetet mindazért a sok jóért, ami négy év óta osztályrészül jutott.

A Népfront győzelme a művészetek újabb nagy fejlődésének biztosítéka is. A Népfront győzelme biztosítja a tömegök nemcsak anyagi, de kulturális életszínvonalának emelkedését is, s ezzel együtt a művészetek népszerűségét és elterjedését minél szélesebb rétegekben. Ezért kötszerezen - mint ember és mint művész - üdvölközök a Népfront hatalmas választási győzelmének. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1949. május 21. 6 óra 10 perc

Az idei könyvnapokon a tavalyi áraknál átlagosan 40 százalékkal lesznek olcsóbbak a könyvek

D1/Sk/Fr Bn A házak falain már megjelöltek az 1949 évi könyvnapokat bejelölő plakátok. Junius első három napján a folszabadulás óta immár ötödször vonulnak majd ki a magyar írók s irodalmi alkotásaik az utcákra, a sátrak alá, hogy mint a könyvnapon plakát felirata hirdeti, mindenkinek eljussanak a könyvek.

Miben különbözik az idei könyvnap a folszabadulás óta eltelet négy osztendő könyvnapjaitól? Abban, amiben 1949 különbözik az előző évektől. Az elmúlt években még harcoltak egymással a népi demokrácia politikai porondján a haladás és reakció erői, s amilyen mértékben jelen volt még az osztályellenség, olyan mértékben megtalálhattuk bomló burzsoa kultúra főreműveit, a rikkító fedelű gecsót a könyvnapon sátrak ponyvái alatt is.

Tavaly már tisztultabb légkörben, a két munkáspárt egyesülését kimondó kongresszus összehívása előtt néhány nappal, rendezték meg a könyvnapokat, s a politikai életben bekövetkezett változás megmutatkozott a könyvnapon kiadványok minőségében is. Megjelent Marx Tökéjének első magyar fordítású kötete és a magyar haladó s zellemű politikai irodalom és szépirodalom színe-jáva. A magánkönyvkiadás résén keresztül azonban még mindig szivárgott ellenséges burzsoa-ideológia. S baj volt az árakkal is. Maga Rákosi Mátyás állapította meg a könyvnapok megnyitáskor, hogy a könyvnapon lejjebb kell szállítani, hogy a munkások a dolgozók is meg tudják venni. Rákosi Mátyás tavaly kilátásba helyezte, hogy 1949 könyvnapján a dolgozók lényegesen olcsóbb árakon vásárolhatnak majd könyveket. /az

Rákosi Mátyás ebben is betartotta ígéretét. Az idei könyvnapokon a tavalyi áraknál átlagosan 40 százalékkal lesznek olcsóbbak a könyvek. Egyes műveknél az árcsökkenés aránya még nagyobb; így például: a 900 oldalas Marx-kötet tavaly 63 forintba került. Lenin válogatott műveinek az idei könyvnapra megjelentő második kötete mintegy 100 oldalal nagyobb terjedelmű, az ára mégis csak 34 forint.

De nemcsak az árakban mutatkozik nagy javulás. A népi demokráciánk életében bekövetkezett döntő politikai fordulat tükröződik a könyvnapon megjelentő művek minőségében is. Az idei könyvnapon már nem lesz ponyva. A kiadott művek kivétel nélkül a haladás, a szocializmus építésének ügyét szolgálják.

/Folyt. köv./

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1949. május 21.

7 óra 45 perc

/Az idei könyvnapokon a tavalyi áraknál átlagosan...folyt./
Dl/Sk/Fr Bn

Előjáró kiadók, a Szikra egymaga 11 könyvnapon kiad ki. Rákosi Mátyás, Farkas Mihály, Révai József válogatott cikkeit és beszédeit, Lukács György, Molnár Erik, Rudas László, irodalomtörténeti és filozófiai tanulmányait, Nagy Lajos, Gergely Sándor és Komját Aladár önéletrajz, novella - illetve versköteteit. Kállai Gyula nagy történeti művét a magyar függetlenség mozgalomról és Lenin válogatott munkáinak második hatalmas, ezeroldalas kötetét. A többi kiadók is kitűznek magukért, az államosított könyvkiadóvállalatok, az Athenaeum, a Franklin, a Hungaria és a Révai vállalkoztak klasszikusaink, Kölcsey, Csokonai, Jókai és Mikszáth olasz kiadására. Legtöbbször fiatal költőink verskötetei ugyancsak jelentős eseményei a könyvnapnak. Kónya Lajos, Lakatos István, Benjámín László, Kuczka Péter, Sz. Nagy László és Somlyó György versköteteit nagy érdeklődéssel várja az irodalom iránt érdeklődő dolgozók egyre bővülő tábora. S végül nagy eseménye az ötödik szabad magyar könyvnapnak, hogy a Hungaria olasz új kiadásban megjelenteti a modern magyar irodalom büszkeségét, Déri Tibor "Befejezetlen mondat" című regénytrilógiáját.
/MTI./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1949 május 21

9 óra -- perc

A budapesti Nagyvásártelen fontosabb árucikkeinek tájékoztató árjegyzése május 21-én, szombaton:

§ Hú/ Hú: Zöldcsig- és főzelékfélék: ujbungonya 10.00-11.00, Gulbaba 0.48-0.52, Ella 0.38-0.42, fokhagyma ujdonság cs. 0.25-0.60, vöröshagyma zöldjével cs. 0.08-0.18, vöröshagyma főző zöld cs. 0.20-0.21, makói vöröshagyma 0.49, fokhagyma 0.60-1.20, fejoskaposáta ujdonság 6.00-10.00, kolkáposáta ujdonság 2.50-3.50, zöldborsó 4.50-5.00, kalarabó 0.30-0.70, fejoskaláta elsőrendű egy faj 0.50-0.60, tisztított karfiol, ujdonság 8.00-10.00, leveles karfiol 5.00-8.00, szabadföldi soska 1.00-1.50, tisztított paraj 1.00-1.60, sárgarépa 1.10-, petrezsolyon 1.20, uborka ujdonság 8.00-9.00, főzőtök ujdonság 10.00-14.00, hónapseretek cs. 0.20-0.50, tavaszi paraj 2.00-, kalarabó ujdonság cs. 1.00-2.40, darabja 0.40-0.70, forint kilogrammonként.
Gyűlölet: eszroszmac ujdonság 2.50-5.00, gemersdorfi 4.80-6.00, ogros ujdonság 2.80-4.00, nemosított kerti szamóca 16.00, friss tojás ládaáru db. 0.50-0.55, sárgarépa ujdonság zöldjével cs. 0.40-1.00, petrezsolyon ujdonság cs. 0.50-1.50, petrezsolyon zöldje cs. 0.50-1.00, törött csiperkeomba 10.00-16.00, torma 2.00-6.00, elsőrendű spárca 4.00-14.00, levesnek való 1.00-3.50, másodikrendű fejoskaláta 0.10-0.40 forint kilogrammonként./MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás

1949 május 21

10 óra 05 perc

A "Fehér Homály" című csehszlovák film díszbemutatója

Ks/Mn/Hnó Ks Pónteken este díszelőadás keretében mutatta be a Magyar Szabadságharcos Szövetség a Városi Színházban a "Fehér Homály" című csehszlovák filmet. Az előadáson megjelent Nagy Imre, az országgyűlés elnöke, Farkas Mihály, Rajk László, Kossa István, Vas Zoltán, Rios István, Erdő Ferenc, Csala István miniszterek, a MDP Központi vezetőségének több tagja, Bujna Iván csehszlovák ügyvivő, a követség tagjai, a diplomáciai testület több más tagja, valamint politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életünk számos kiválósága.

A színház nézőterét vörös- és nemzetiszínű zászlók, drapériák díszítették. Feliratok ültették a csehszlovák-magyar barátságot.

A Kőztársasági induló hangjai után ünnepi műsor következett, majd sor került a "Fehér Homály" című csehszlovák film bemutatására. A film a Tátra hegyeinek csúcsai közötti harcokban megsebesült partizánok hősi küzdelmét mutatja be a német fasiszta megszállók ellen. A filmben szereplő önálló csoport tagjai a végsőkig kitartanak a rendkívül érdekes és izgalmas események után harcukat siker koronázza: ki-
húzzák az időt a szovjet csapatok megjelenéséig.

A film fő alakjai igaz története. Egyik közülük a partizános csoport vezetője, Bernát György, ma is Budapesten él.

A zsúfolásig megtelt nézőtér hatalmas tetszéssel fogadta a szocialista realizmus eszközeivel készített kitűnő csehszlovák filmet. /MTI/

Olajjal portalanítják a fővárosi utakat

Bp & Vr/Hnó Ks A főváros vezetőségének utasítására a legközelebbi napoktól kezdve július végéig megkezdik a makadámútak olajjal való portalanítását, elsősorban az iskolák, a kórházak és a szociális intézmények környékén. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás

1949 május 21

10 óra 50 perc

Budapestben találkozik a nyár folyamán a világ demokratikus ifjúsága - Losonczy Géza államtitkár sajtófogadása

D/Mn/Hnó Ks Szombaton délelőtt Losonczy Géza miniszterelnökségi államtitkár sajtófogadás keretében tájékoztatta a magyar és külföldi sajtó képviselőit azokról a nemzetközi jellegű, hatalmas ifjúsági mozgalmakról, amelyeknek az idén augusztusban és szeptemberben a magyar főváros lesz a színhelye.

A sajtóértkezőletlen jelen volt a Nemzetközi Ifjúsági Világszövetség képviselőtöbbségében Igor Kratochwill, /Csehszlovákia/, a Nemzetközi Diákszövetség képviselőtöbbségében Vilma Bakaya /India/, valamint Non György, a MINSZ elnöke és Szalay Béla, a Festival budapesti irodájának vezetője.

Losonczy államtitkár mindenképp közölte, hogy a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség /DIVSZ/ május 2-án és június 1-é között tartja végrehajtóbizottsági ülését Budapesten. Az ülés napirendjén a következő pontok szerepelnek: 1./ A DIVSZ munkája az 1948 decemberében tartott legutolsó végrehajtóbizottsági ülés óta, 2./ a DIVSZ második kongresszusának előkészítése, 3./ a Festival előkészítése. A DIVSZ budapesti végrehajtóbizottsági ülése szoros összefüggésben van az idén nyáron Budapesten lejátszandó hatalmas, nemzetközi jellegű ifjúsági mozgalmakkal. Augusztus 14-től 28-ig rendezik a DIVSZ és a Nemzetközi Diákszövetség II. világifjúsági és diáktalálkozóját /Festival/. Ennek keretében körül lebonyolításra a X. nyári főiskolai világbajnokság, majd szeptember 2-á és 8-á között rendezik meg a DIVSZ második kongresszusát.

Az alapító kongresszus - A DIVSZ 1945 novemberében a kút meg Londonban 63 ország mintegy harmincezer fiatalját képviselve - mondta Losonczy Géza államtitkár. Az ifjúság egységével előre a tartós békéért és a jobb jövőért" jelszót tűzte ki az új világszervezet élére. Ez a jelszó tömören foglalta össze azokat a kérdéseket, amelyek a második világháború után a világ ifjúságát legjobban érintették. Az ifjúsági világszervezet azért jött létre, hogy hatásos harc fogvoro legyen a fiatalság békéért és jobb életre való törekvésnek. Az azóta eltelt idő alatt a DIVSZ sikerrel szervezte és vezette a világ ifjúságának harcát a békéért és a jobb jövőért. Az imperializmus, a nemzetközi reakció elleni harcban kemény egységű követelte a Világszövetséget és a DIVSZ-t ma olyan szor-
vot, amellyel a nemzetközi béketábor mint biztos tényezővel számolhat.

A nemzetközi helyzet kiéleződése természetesen nem maradt hatástalan a DIVSZ életére és munkájára sem. Az imperialisták megkezdtek támadásait a világ ifjúságának egysége ellen. A DIVSZ azonban ezektől a harcokból megerősödve és megnövekedve került ki, az imperialista ügynökök egységponte törekvései meghiúsultak.

/Folyt.köv./

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1949 május 21 11 óra 05 perc

/Budapeston találkozik a nyár folyamán...I.folytatás./D/Mn/Hnó Ks

- A DIVSZ különösen elődnyes felvilágosító tevékenységet fejtett ki s számunkra különösen jelentős az a körülmény, hogy a DIVSZ útján jutott el először az igazság a Szovjetunióról és a népi demokrácia országairól igen sok ország fiataljaihoz. A felvilágosító munka útjain, forradalmi szellemre nevelte és egybefogta a világ demokratikus fiataljait. A világ több mint ötvenmillió fiatalja minden évben közösen ünnepli meg november 10-ét, a DIVSZ megalakulásának napját, február 21-ét, a gyarmati ifjúság napját, tavasz első hetét, a világifjúság hetét és április 14-ét, a spanyol köztársaság nagy ünnepét. /Zsró

- 1947 nyarán rendezte meg a DIVSZ Prágában az első Festivalt, amelyen 72 országból mintegy 21.000 fiatal vett részt. Négy hétig tartó ünnepe volt ez a világ békeszerető ifjúságának s egyben új típusú megmozdulása a békéért harcoló erőknél. A prágai Festival fordulópontja volt a nemzetközi ifjúsági mozgalomnak és példátlan sikere öröpröbája volt a DIVSZ-nek is. Az imperialisták kénytelenek voltak elismerni, hogy a DIVSZ-ben tömörült békeszerető fiatalok a béke nemzetközi táborának jelentős tényezőivé váltak.

- A prágai Festivalt követte 1948 nyarán a varsói nemzetközi munkásifjúsági konferencia, amely 13 pontban összefogta a munkásfiatalok követeléseit a jobb élet és munkakörülményekért folyó harcukban. Szembállította ez a konferencia azokat a nagyszertű lehetőségeket, amelyeket a Szovjetunió és a népi demokráciák rendszere biztosít a dolgozó ifjúság számára azzal a nyomonlással és siralmas perspektívával, amit a kapitalista, fasiszta, vagy gyarmati országok ifjúságának helyzete mutat. A varsói konferencia különös nyomatékokat adott a munkásifjúság szerepének a nemzetközi ifjúsági mozgalomban, hangsúlyozva azt, hogy a nemzetközi ifjúsági mozgalom alapja a világ minden országában a munkásifjúság.

- A DIVSZ igen jelentős szerepet játszott a párizsi és prágai békekongresszusok sikeres előkészítésében és megrendezésében. A hatalmas méretű mozgósítást hajtott végre szervezői körében s Guy de Boysson, a DIVSZ elnöke tagja volt az előkészítő bizottság titkárságának és beválasztották az állandó békebizottság titkárságába is.

- A DIVSZ-nek a békéért folytatott harcban jelentős segítője és háttérpártosa az 1946-ban alakult Nemzetközi Diákszövetség, amely 54 ország hárommillió főiskolai diákját tömöríti magában. Célkitűzései nagyjából megegyeznek a DIVSZ célkitűzéseivel, de tevékenységében jelentős szerepet játszik az a küzdelem is, amelyet az egyetemek demokratizálásáért, a reakciós ideológia kiküszöböléséért folytat. /Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1949 május 21 11 óra 15 perc

A vásárcsarnokok és nyílt piacok kiskereskedelmi árainak jegyzése május 21.-én:

§ Vá/Vá Ks Marhabús: rostélyos, felső 16.40, leves-
husok /tarja, osontos oldalas, szegye/ 8.40; tonjuhús 10.00,
juhús 9.40-12.00; sertéshús: karaj /hosszú, rövid/ 19.00-19.60,
tarja, comb, lapocka 16.90, oldalas 16.00, szalonna, zsírnak
való 19.00, hárj 20.00, zsír 19.00; élő baromfi: tyúk 11.00-13.00,
idei csirke 16.00-18.00; tisztított baromfi 11.00-14.00, liba
13.00-15.00, kacska 14.00-16.00; tisztított, bontott baromfi:
liba-, kacskaaprólék 6.00-8.00, hárj 20.00-35.00, hárj, bőr 18.00-
20.00, mell 14.00-16.00, hát 13.00-16.00, palackozott ételaj
/literje/ 12.00; osztályozatlan tojás /darabja/ 0.55-0.57; ha-
lak: élő ponty, nagyság szerint 7.50-14.00, jegelt és nem élő
6.00-10.00; tej és tejtermékek: teljes tej /kannatej/ 1.50,
tejföl 5.10, teavaj pasztörizált tejszínből 23.00-24.00, tehén-
túró 3.20, keverttúró 8.00, juhtúró 11.00; szabadforgalmu liszt
3.00, egységes kenyér 1.00, szabad kenyér 2.60, zsénle és kifli
/darabja/ 0.50; szárazfőzelék/ 2.40-3.80, feles borsó 3.80-4.40,
bab 1.80-2.40 forint kilogrammonként. /Lenese

Zöldszőlőlék: burgonya, Gúlhaba 0.58-0.62,
nyári rózska 0.60-0.62, Ella 0.48-0.52, új burgonya
12.00-13.00, zöldhagyma /csomója/ 0.10-0.26, makói vöröshagyma
0.62-0.68, fokhagyma 0.80-1.56, kelkáposzta ujdonság 3.00-3.00,
savanyúkáposzta 0.80-0.95, kalarábé 0.40-0.96; szabadföldi
sóska 1.20-2.00, paraj 1.00-2.00, torm 2.50-6.35; cékla
0.40-0.68, elsőrendű fejessaláta /darabja/ 0.68-0.82, másodikren-
dű 0.20-0.50, petrezselyem 1.20-1.50, sárgarépa 1.10-1.40,
hónapos retek /csomója/ 0.20-0.70, zöldborsó 4.00-6.30, leve-
les kalarábé ujdonság /darabja/ 0.40-0.96, tömött csiperkegomba
12.00-18.00, spárga 1.30-16.00 forint kilogrammonként.

Gyümölcs: nemes alma 5.00-7.30, cseresznye
ujdonság 3.00-7.60, aszalt szilva 7.00-8.90, szilvaiz 5.00-7.00,
zöldmegros 3.60-5.00, dióbél 28.00-34.00, étkezési só 1.70,
cukor 6.00-6.80, mák 9.60-10.60, méz 10.00-11.00, rizs 8.60,
örlött paprika 16.70-35.60 forint kilogrammonként. /MTI/

L

B 15. kiadás

1949 május 21.

11 óra 35 perc

/Budapeston találkozik a nyár folyamán...2.folytatás./ D & Mn/Hnó Ks

- A Nemzetközi Diákszövetség ösztöndíjcsorékkol, nemzetközi diákszanatóriumok létesítésével és különböző nemzetközi segélyszervezetekkel való kapcsolat útján állandó támogatást nyújt a különböző országok rászoruló diákjainak. Így Magyarországon is tanul jelenleg a Nemzetközi Diákszövetség segítségével hat, gyar-matokról származó egyetemi hallgató. A Nemzetközi Diákszövetség nemcsak a békéért folytatott közvetlen harc terén ért el kiváló eredményeket, de állandóan eredményesen munkálkodik az ifjúsági egység megerősítésén is. Ezért vett részt a Nemzetközi Diákszövetség a DIVSZ összes fontosabb akcióiban, képviselteti magát az összes vezetőszervek munkájában, így együtt rendezte a DIVSZ-el a főiskolai világbajnokságok egyidejű megrendését is, a Festival is és nagyszámú küldöttséggel vesz részt a DIVSZ világtalálkozóján.

- A DIVSZ most Budapeston összeülő végrehajtóbizottsági ülése le fogja nézni a zokat az eredményeket, amelyeket a DIVSZ legutóbbi végrehajtóbizottsági ülése óta elért. Megtárgyalja a hatalmas, nyári nemzetközi ifjúsági mozgalom előkészítését, amely a párisi békekongresszus után a békotábor legkiemelkedőbb nemzetközi mozgalmaival lesznek. A Budapesti lejárászó események lesznek az első olyan nemzetközi jellegű mozgalomok, amelyeken Szabad Kina politikai jelentőségének megfelelő arányú küldöttséggel vesz részt.

- A nemzetközi békotábor egyre erősödik. Mutatja ezt az is, hogy a DIVSZ taglétszáma a londoni kongresszus óta már közel húszmillió fővel gyarapodott s így a DIVSZ ma már ötvösmillió fiatal képvisel. A nemzetközi békotábor erősödésének az ifjúság körében igen fontos megnyilvánulása az ifjúsági egység erősödése is. Az a tény, hogy a Festival a DIVSZ a Nemzetközi Diákszövetséggel együtt rendezte meg és ennek keretében kerül lebonyolításra a X. főiskolai világbajnokság is, azt jelenti, hogy a világ ifjúsága közös erőfeszítéssel lobontja azokat a falakat, amellyel a reakció meg akarja osztani az ifjúság különböző rétegeit.

- A párisi béke-kongresszus nemrégiben megmutatta, hogy milyen hatalmas a béke tápora. Ezen a nyáron újabb hatalmas békemozgásnak leszünk tanúi a Budapesti Festivalal és DIVSZ-kongresszussal kapcsolatban. Ezek az események szervezését folytatja a párisi kongresszusnak, a béke erői felvonulásának, amely ezuttal a világ ifjúsága körében fog megnyilatkozni - fejezte be beszámolóját Losonczy Géza államtitkár.

Losonczy államtitkár beszámolója után a sajtófogadás résztvevői tették fel kérdéseket, amelyekre kimerítő felvilágosítást kaptak.

/Folytató/ LP

B 16. kiadás

1949 május 21. 13 óra. perc

/Budapeston találkozik a nyár folyamán...3.folytatás./ FE/Mn/Hnó Ks

A sajtófogadás után Dobi István miniszterelnök, Losonczy Géza államtitkár társaságában fogadta a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség végrehajtóbizottságának a bizottság ülésének előkészítésére Budapestre érkezett képviselőit, Varga Bakayát és Igor Kratochvílét, akiket Non György, a MINSZ elnöke, Szalay Béla, a budapesti Festival-iroda vezetője/mutatott be. A miniszterelnök szívbőlösen elbeszélgetett a DIVSZ küldöttjeivel./MTI/ és Csillag Pál, a Festival-iroda sajtóosztályának vezetője

Kibővítik a Ságvári poliklinikát és az Angyalföldi Egészségházat

Bp VR & FM/Vá Ks A fővárosi vezetés dr. Bakács Tibor tisztifőorvos javaslatára elhatározta, hogy a dolgozók egészségvédelmének továbbfejlesztése érdekében kibővítik a Ságvári-poliklinikát és az Angyalföldi Egészségházat. Mindkét intézmény felszerelését kiegészítik. Elhatározta a fővárosi vezetés, hogy korszerűsíti az összes közkórházi konyhákat is. /MTI/

A jövő heti robbantási naptár

Bp Vr & FM/Vá Ks A jövő héten a következő helyeken lesznek helyszíni robbantások: május 23.-án, hétfőn 13 és 14 óra között a X. kerület, Kőbányai-ut 38. számú teniszpályán és a XIV. kerület, Cziráki-ut 4. számú telken; május 24.-én, kedden 13 és 14 óra között a XII. kerület Biró-ut 6/d számú kertben, és a XI. kerület Lágymányosi réten; a Boráros-téri híd budai hídfőjénél lévő kavicsbányánál; május 25.-én, szerdán 13 és 14 óra között a XI. kerület Borogszási-ut és Budaörsi-ut sarkánál s a XI. kerület Kőérberceki dűlő 33. számú melletti réten és május 27.-én, pénteken 13 és 14 óra között a XI. kerület Lágymányosi-réten. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1949 május 21 12 óra 25 perc

Időjárásjelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti május 21-én, szombaton délben:

Közép-Európában va ltozatlanul esapadékos az idő. Nyugat-Európában leszállólegáramlás alakult ki, a felhőzet felszakadozott.

Hazánkban pénteken újból sokfelé volt eső, zivatar, sőt Tokaj és Tarcson vidékén jégeső is hullott. A esapadók mennyisége Tokajban 47, Tarcson 32, Győrött 22; Békéscsabán 2, Lőrincin 19, Csengeren 16, Szarvason 15 mm volt. A hőmérséklet Szegeden és Békéscsabán csak 19, ezzel szemben Miskolcon és Nyíregyházán 27, Tarcson 28 fokig emelkedett.

Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0.8 fokkal magasabb, a légnyomás napi középértéke 2.5 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten szombaton 12 óráig a hőmérséklet 18 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, alig változik.

Várható időjárás vasárnap estig: Mérsékelt, időnkint élénk szél. Felhős idő. Sokfelé újabb eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik. /MTI/

Junius 1-én lejár a Szakszervezeti Tanács 70.000 forintos irodalmi pályázata

ME & FM/Hnó Ks A Szakszervezetek Országos Tanácsa 70.000 forintos "József Attila pályázatának - novellára és egyfelvonásos szindarabra, jelenetre kitűzött - határideje junius 1-én lejár.

A pályaművek kéziratát ritka sorokban, egy oldalra gépeltén kell elkészíteni. A pályázat jelíge.

A pályázat díjai: Novellák: I. díj 2000, II. díj 1000, III. díj 500, IV-X-ig 200 forint.

Egyfelvonásos szindarabok: I. díj 2000, II. díj 1500, III-IV., V. díj 1000 forint.

Jelenetek, villámjelenetek, I. díj 1000, II. díj 800 forint, III. díj 600, IV. és V. díj 500 forint.

A pályázatok benyújthatók a Szakszervezeti Tanács kulturális osztályára, VI., Dozsa György-ut 84/b. V. emelet 6. szám. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1949 május 21 12 óra 50 perc

ME & Hnó Ks Felvételek a népi kollegiumokba

ME & Hnó Ks Az Országos Kollegiumi Tanács felvételt hirdet jóelőmenetelű, munkás, paraszt és értelmiségi származású ifjak számára, valamennyi népi és állami kollegiumba, az 1949-50-es tanévre. A felvételi kérvényeket az illető város Kollegiumi Tanácsához vagy ahhoz a népi kollegiumhoz kell beadni, ahová a tanuló be akar kerülni.

A kérvényhez részletes önéletrajzot, születési anyakönyvi kivonatot, a szülők vagyoni bizonyítványát és a legutolsó iskolai bizonyítványt kell csatolni. A kérvényben feltűnően meg kell jelölni, milyen iskolába kíván járni a pályázó.

Közel 500 általános, közép- és főiskolás kollegium várja őszre a dolgozóknak gyermekeit, hogy a szülőket mentesítse az iskoláztatás gondjától. Az ország minden nagyobb helyén gyönyörű épületeket, kastélyokat, villákat alakítanak át kollegiumokká, amelyekben ma már nem a földbirtokosok, tőkésök, nagypolgárok gyermekei élnek, hanem a dolgozó nép tanulmányozó ifjai.

Minden egyes kollegista havi 350 forintjába körül népi demokráciánk. Ezt az összeget a multban csak a kiváltságos földbirtokos és nagypolgári osztály tudta megfizetni s emiatt nem tanulhattak azelőtt a munkások és parasztok gyermekei. Ma teljesen jelentéktelen összegbe, átlag 30 forintjába kerül a tanulóknak a kollegiumi nevelés. Es ezért az összegért a kollegisták egészséges helyen, kitűnő ellátásban, lelkiismeretes nevelésben részesülnek. Azok a szegénysorsú pályázók, akiknek még ez az összeg is megterhelést jelent, további kedvezményben részesülnek.

Aki eddig jól tanult és továbbra is tanulni akar, a népi kollegiumokban gond nélkül folytathatja tanulmányait. Az Országos Kollegiumi Tanács hívja és várja ezeket az ifjakat. A jelentkezni akarek részletes felvilágosítást iskoláik igazgatójánál, vagy tanítójánál kaphatnak. /MTI/

Több termelőszövetkezetet magasabb típusba sorolnak

FM & PM/Hnó Ks ME Allandóan érkeznek a földművelésügyi minisztériumba jelentések, hogy az alacsonyabb típusba tartozó termelőszövetkezeti csoportok a magasabb, harmadfokú csoportba sorolásukat kérik. Ezeket a csoportokat most felülvizsgálják és ha az előfeltételeknek megfelelnek, a földművelésügyi miniszter az engedélyt megadja.

A harmadik típusú termelőszövetkezetek munkabecsapása, munkacsoportszervezése példát mutat dolgozó parasztainknak a törvényszerű, helyes mezőgazdálkodásra.

/Folyt.köv./ LP

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 19. kiadás 1949 május 21 13 óra 5 perc

/Több termelőszövetkezet...folytatás./ ME & PM/Hnó Ks

Az ilyen példás törvszerűséggel olvózt munká könnyebb, a munka termelékenység nagyobb és természetesen nagyobb hasznot is biztosít tagjainak. A magasabb típusú szövetkezetekben lehetőség nyílik az állatonyesztés minőségi fokozására is./MTI/

Tökéletes géposítással öt fizikai dolgozó végzi 250 vagon termény tárolását a lopsónyi tárházban

Ká ME Hnó Ks Messze kimagaslik a lopsónyi dombok közül egy különemeléses fehér épület, a hároméves törv során több, mint egymillió forintos beruházással felépült tárház. Ez az ország egyik leg egészségesebb és legkorszerűbb felszerelt raktárháza, ahol 250 vagon terményt lehet elraktározni.

Az egész épületben öt dolgozót látunk, akik figyelmen kívül hagyják a gabona utját és kezelik az üzemet. A raktározás munkáját, a felszállítást, a továbbítást, szárítást, tisztítást korszerű elektromos meghajtású gépek végzik. Attól a pillanattól kezdve, hogy a közellátás óljaira felvásárolt gabonával teli vagon befut a raktárba, a közeli munkát felváltja a gép. Kanalas elvátorek szállítják a terményt a különemelési emelőre, ahonnan csövekön az automatikus mérlegre jut. Negyfeljesítményű rosták távolítják el a gabona szennyeződését. Ventilátoros szivocsövek elszívják a keletkezett port és porkamarákba tárolják. A tárház hőlégszárító berendezése óránként 25-30 mázsa szemes terményt szárít. A kitárolás, a vagonok berakása is gyorsan, percek alatt történik. Vastag csövön ömlik le a gabona, a vagon átlag 25 perc alatt megtelik és szállításra kész.

Ezek a korszerűen felszerelt tárházak tökéletesen kezelik gabonát szállítanak a közellátás óljaira. Tisztított és osztályozott szemes terményeivel pedig parasztságunk minőségű vetőmagellátását mozdítják elő./MTI/

LP

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 20. kiadás 1949 május 21 13 óra 3 5 perc

Cséplési szonot kapnak a géptulajdonosok

FM & PM/Hnó Ks ME A cséplőgép tulajdonosok a csépléshez szükséges szonot a helyi gazdajegyző igazolására, a vételár előzetes kifizetése mellett közvetlenül az Ipari Szonotékesítő Nemzeti Vállalattól szerezhetik be. A földművelésügyi miniszterium felhívja az érdekelteket, hogy több géptulajdonos cséplési szonot lehetőleg együtt rendelje meg, mert ebben az esetben a szonot állomásonként vagon-tételben lehet szállítani. Kellő időben való beszállítás érdekében a tulajdonosok megrendelésüket lehetőleg még június 5-é előtt juttassák el a Nemzeti Vállalathoz. A rászoruló géptulajdonosok, gépgéppontként legfeljebb ezer forint hitelt kaphat a szonot beszerzésénél. A szonóvetőre jogosító utalványt a hitelvéloményező bizottság javaslata alapján az O.Sz.H. helyi tagszövetkező állítja ki. A cséplési szonot más célra felhasználni nem szabad./MTI/

A Leórtékesítő Nemzeti Vállalat gondoskodik a szövetkezetek igásló állatásáról

FM & PM/Hnó Ks ME A földművelésszövetkezetek munkájában az állandóan fokozódó géposítás mellett is szükség van igásló használatára. Vannak olyan munkák, amelyeket nagyüzemi termelésben is gazdaságosabb léigával végezni. A szövetkezetek és állami érdekeltségű intézmények, valamint vállalatok leállományának beszerzése és a felesleges lovak értékesítése a Leórtékesítő Nemzeti Vállalat feladata. A Nemzeti Vállalat vidéki vásárokon kis- és középparasztoktól szerzi be a szükséges lovakat, a DEFOSz helyi kiküldöttének közreműködésével a rászoruló kisparasztokat előnyben részesítik. A Nemzeti Vállalat bonyolítja le a külföldre irányuló vágóló-exportot is, továbbá ő látja el a budapesti lohusüzem szükségletét./MTI/

Nagyszabású pedagógus-napra készülnek a hajdusági novolók

Kir O T/Hav/Hnó Ks D o b r o c s e n, május 21.

A debreceni tankerület, valamint Hajdú-nagycsanak Pedagógus Szakszervezete Pünkösöd-hétfőn nagyjelentőségű pedagógusnapot rendez Dobreconben, amelyen a környékről legalább háromszáz pedagógus részvételre számítanak.

A gazdagműsorú pedagógus napon résztvesznek a kultusz-kormány vezetői. A pedagógus-napot diszközgyűlés vezeti be, amelyen felavattják a debreceni szakszervezet zászlaját, majd a Dóry-muzeumban megnyílik a pedagógus művészek kiállítása és a Szikra könyvkiállítása. A kulturális műsor keretében a Tiszántul legjobb írói és költői is a közönség elé lépnek műveikkel./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1949. május 21.

13 óra 40 perc

Vízállásjelentés

& Hné/Hné

Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Osztálya jelenti május 21-én szombaton délelőtt:

A Duna alacsony vízállással Dunaremete-Budapest között apad, máshol árad. A Duna vízének hőmérséklete Komáromnál 16.5, Budapestnél 17, Mohácsnál 17 fok.

A mai dunai vízállások: Schárding 285 cm 23 %, 262 cm 29 %, Pozsony 314 cm 25 %, Kécskés 274 cm 23 %, Bécs 350 cm 36 %, Gönyű 232 cm 32 %, Komárom 246 cm 30 %, Dunaremete 309 cm 32 %, Dunapentele 258 cm 34 %, Dunaföldvár 205 cm 33 %, Pécs 274 cm 31 %, Baja 340 cm 30 %, Mohács 367 cm 31 %, Bozdán 208 cm 31 %, Apatin 258 cm 33 %, Gombos 240 cm 31 %, Ujvidék 204 cm 33 %, Zimony 172 cm 36 %.

A Rába Szentgotthárdnál minus 11 cm 18 %, Győrnél 214 cm 24 %.

A Dráva Zákányánál 78 cm 26 %, Barcsnál 120 cm 27 %, Drávaszabolcsnál 180 cm 35 %.

A Tisza Szolnokig apad, lejjebb árad. Tokajig igen alacsony, lejjebb alacsony vízállása. A Tisza vízének hőmérséklete Tiszabocsánál 19, Tokajnál 18, Szegednél 19 fok.

A mai tiszai vízállások: Tiszabocs minus 34 cm 14 %, Vásárosnamény minus 64 cm 14 %, Tokaj 22 cm 20 %, Tiszafüred 10 cm 21 %, Szolnok 7 cm 22 %, Csongrád minus 49 cm 24 %, Szeged 27 cm 24 %, Tisza 180 cm 34 %.

A Szamos Csongornál minus 8 cm 11 %, a Bodrog Sáros patakánál 98 cm 15 %, a Sajó Bányánál 62 cm 18 %, a Hornád Hidasnémetinél 40 cm 18 %, a Berettyó Berettyóújfalunál minus 139 cm 1 %, a Körösök Körösszakállánál 3 cm 16 %, Békésnél 96 cm 23 %, Gyománál 330 cm 48 %, a Maros Makónál 60 cm 19 %, a Balaton Siófoknál 61 cm 41 %.

Várható vízállás Budapeston holnap 305 cm./MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1949. május 21.

14 óra - perc

Rendkívül jelentős mértékben növeli várható terméseredményünk értékét a májusi eső

FM Zs & FM/Hné Ks A május elsején megindult és két hétig tartó esős időszak alatt minden országrésznek bőségesen jutott csapadék. A napi adatok összegezéséből kiderült, hogy két hét alatt átlagosan 350 köbméter, azaz 350.000 liter víz hullott le a magyar föld minden katasztrális holdjára. A bőséges eső hatására az ősziak bokrosodni kezdtek, a sarjajtások, amelyek később kalaszt fognak érlelni, hirtelen felfejlődtek, a tavasziak növekedésnek indultak, a kapások pedig jól osziráznak.

A kéthetes esőperiodust követő néhány meleg, derült nap megkönnyítette a növényzetnek a táplálékfelvételt, a vetések színe úde haragoszöldre változott. A május közepén beérkezett jelentések egyre kedvezőbb terméskilátásokról számolnak be. Az újonnan megindult esőzések a várható terméshozamot tovább növelik. Az utolsó 24 órában ismét jelentékeny mennyiségű csapadékot mértek az ország minden részében. Győr 22, Tapolca 32, Szolnok, Nyiregyháza 10, Turkeve 11, Békéscsaba 21, Szeghalom 8, Szarvas 15, Csenger 16, Orosháza 13 mm esőt kapott. Az ország északi részében, Putnokon 13, Sátoraljaújhelyen 7, Gyöngyösön 4, és Lorinciben 19 mm esőt mértek. Megállapítható, hogy a májusi eső hatása a várható terméseredmények értékét rendkívül jelentős mértékben növeli. Ezenkívül azt az értékelkedést is számításba kell vennünk, amely a jobb takarmánytermés következtében állattalományunk gyarapodásából, a hus-, zsír- és tejhozam növekedéséből adódik./MTI/

A dolgozók egészségvédelme áll a hévizi Orvoshét központjában

Ni/Mn/Hné Ks

Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet rendezésében vasárnap nyílik meg a Hévizi Orvoshét. Jelentőségeiről és programjáról a Szakszervezetben kérdésünkre a következő felvilágosítást adták:

Az orvoshét keretében - amelynek közel ezer résztvevője lesz - közvetlen megbeszélések formájában cserelelik ki tapasztalataikat a tudományos programon túl közegészségügyünk vezetői és a városi és falusi orvosok. A gyakorló orvosok megtárgyalhatják problémáikat a tudományos kutatókkal.

Az orvoshét programja, amelyet nagy gonddal készítettek elő, két részre oszlik. Az első az úgynevezett rehabilitáció kérdése, amelyről számos előadást tartanak. A rehabilitáció itt a termelő munkába való visszaállítását jelenti azoknak a dolgozóknak, akik valamilyen testi fogyatékosságban szenvednek, vagy betegségükből utókövetkezmények maradtak vissza. /Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1949 május 21

14 óra 35 perc

/A dolgozók egészségvédelme all...folytatás./ N/Mn/Hné Ks

Az a törekvésünk, hogy minden ilyen dolgozót teljesértékű munkaerővé tegyünk és ezzel visszaadjuk nekik lelki egyensúlyukat is. Ugyanakkor igyekszünk olyan munkalehetőséget biztosítani számukra, hogy munkájuk egészségükre ne legyen ártalmas, hanem ha lehet, egészségi állapotukat javítsa.

Az Orvoshét programjának második részét Simonovits István egyetemi tanár előadása vezeti be, amely az orvostudományban az idealista elméletek ellen folytatandó harorról szól. Azonkívül a magyar orvostudomány legkiválóbb képviselői tartanak előadásokat, beszámolókat a gyakorló orvosok számára az orvostudomány központi, legidősebb kérdéseiről. Nem s már kész eredményekről lesz ezekben az előadásokban szó, hiszen ezek anyagát ismerik már, hanem a legújabb kérdésekről. Arról, hogy mi áll a kutatómunka középpontjában. Ezen a téren a gyakorló orvosok segítségére lehetnek a kutatóknak szerzett tapasztalataikkal. Az Orvoshét tehát az elméleti és gyakorlati munka egészséges kapcsolatát teremti meg.

A hévizi orvoshét hozzájárul orvosaink szakmai színvonalának további emeléséhez s éreztetni fogja hatását a betegellátásban, a dolgozók egészségvédelmében.

Ezt az alkalmat használják fel a Tudományos Tanács vezetői is arra, hogy az összegyűlt orvoskutatókkal megbeszélést folytassanak: az orvostudomány öt éves tervéről. /MTI/

Kétezer gyermek utazott el szombaton az ország legszebb nyaralóhelyeire

Mo/Mn/PM/IE Ks A Szaktanács és a Népjeléti Minisztérium az üzemi dolgozók gyermekei közül tizennyolcezeret részesít az idei nyáron ingyenes üdülésben. Szombaton délután indult a Keleti pályaudvarról az első különvonat 1300 gyermekkel, akik majd a Balaton legszebb vidékein nyaralnak. A gyermekek kellő felügyelet mellett vidáman szálltak be a kényelmes kocsikba. Az egyik kocsi felirat áll: "A nép államának legfőbb kincse a gyermek, üdültetéssel védjük egészségét". Pontosan félegykor lassan kigördül a szerelvény, az ablakokból nevetve integet kis zászlókkal a boldog gyermekcsereg.

A délután és délután folyamán még 700 gyermek indult az ország legszebb nyaralóhelyeire, háromhetes ingyenes üdülésre. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1949 május 21

14 óra 40 perc

A Szaktanács tiltakozott az ENSZ-nél többszáz görög hazafi halálraítélése ellen

SzT & Mn/Hné Ks A Szakszervezetek Országos Tanácsa táviratot intézett az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez, amelyben kéri, hogy az ENSZ lépjen közbe a halálraítélt görög szabadságharcosok megmentése érdekében.

"A magyarországi szakszervezetekbe tömörült 1,600.000 szervezett dolgozó - mondja a távirat - megdöbbenéssel értesült arról, hogy a görög monarcho-fasiszta kormány újabb gaztettre készül: többszáz görög hazafinak kivégzését határozta el, akiknek ötletét a világ népeinek közbelépése egyszer már megmentette.

A magyar szervezett dolgozók nevében tiltakozunk a görög kormány o gyilkos terve ellen. Kérjük az Egyesült Nemzetek Szövetségét, hogy orélyos közbelépésével mentse meg a görög hazafiak százait. Magyar Szakszervezetek Országos Tanácsa." /MTI/

Kinvezés

KözlM § Hné Ks A közlekedésügyi miniszternek a miniszterelnök útján tett előterjesztésre Molnár János budapesti lakost a közlekedésügyi minisztériumba miniszteri tanácsossá kinevezte. /MTI/

Erős János felmentése

KUM FT/Mn/Hné Ks ME Illetékes helyről közlik: Dr. Erős János londoni követet betsége miatt a követi megbízása alól a mai napon felmentették. /MTI/

Festőművészek, szobrászok, keramikusok készítik el az építkezések művészi díszítési terveit

Ngy/IE/Hné Ks A hároméves és az öt éves terv építkezéseiről az építésügyi kormányzat gondoskodik az épületek művészi stílusáról és díszítéséről is.

Az építészeti esztétikai kérdéseinek megoldására a magyar képzőművészek legjobbjait vonják be a tervezés munkájába. Az építési tervezőintézetekben harminc kiváló magyar festőművész, szobrász és keramikus dolgozik majd az építkezések szoborműveinek, freskóinak és korémiai műveinek elkészítésén. -- Ezenkívül pályázatokban szelítették fel a szobrászokat az egyes épületek szoborműveinek megtervezésére. /MTI/

L P

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás

1949 május 21

15 óra 05 perc

"Követeljük az imperialisták legújabb áldozatának azonnali szabadonbocsátását." - Nyilatkozatok az Eisler-ügyről

Kö/FM/Hné Ks Az egész világon egyre fokozódik a felháborodás az angolszász imperialistáknak Gerhard Eisler, német antifasiszta író ellen elkövetett aljas merénylete miatt. Ezt a felháborodást juttatta kifejezésre a magyar dolgozó milliók nevében a Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága és a Szakszervezetek Országos Tanácsa tiltakozó nagygyűlés és ennek a felháborodásnak adnak hangot a magyar szellemi élet több kiválósgának alábbi nyilatkozatai is:

FT/Mn/Hné Ks Boór János miniszteri osztályfőnök, a belügyminisztérium elnöki osztályának vezetője kijelentette:

- Nyugaton rendszeresen és állandóan szeretnek jogról és jogbiztonságról beszélni és hivatkozni ezekre, mint a főlombnőküli élet előfeltételeire.

As angol hatóságok betörése a lengyel hájóra ugyanaz, mintha Lengyelország határán törték volna át. Ez az eset legdurvább megsértése a nemzetközi jognak, a személyes biztonságnak, egyben megsértése az állam szuverenitásának is azentul, hogy Eisler elrablása teljesen barbár módon történt. A imperialisták ezzel a cselokedetükkel ismét bebizonyították, mennyire nem tartják tisztolatben a jogot a jogbiztonságot.

M/Hné Kisfaludy Stróbl Zsigmond a kiváló szobrászművész, a gellérthegyi szovjet hosi emlékmű alkotója a leghevesebb felháborodás hangján nyilatkozik Gerhard Eisler elrablásáról.

- Soha többé nem akarok olyan világban élni, amelyben éppen az emberiség legkiválóbb képviselőit, a szellemi és művészi élet kiválósgait megfosztják a véleménynyilvánítás és politikai állásfoglalás szent és sérthetetlen jogától. Meggyőződésem az egész magyar művészársadalom nevében nyilatkozom, ha azt mondom, a legerélyesebben tiltakozunk az antifasiszta harcban oly tántoríthatatlan, megalkuvást nem ismerő Gerhard Eisler törvénytelen elrablása és letartóztatása ellen.

- A világ haladó szellemű embere nevében követeljük, az imperialisták a legújabb áldozatának azonnali szabadonbocsátását és a törvénytelen emberrablás végrehajtóinak példás megbüntetését.

Somlay Arthur a Kossuth-díjas színművész így nyilatkozott:
- Eisler elrablói nemcsak azzal azonosították magukat a világ népei által annyira gyűlölt náciakkal, hogy elrabolták a nemzetközi antifasiszta front egyik kiváló harcosát, hanem azzal is, hogy a formális demokrácia szabályait is felruga, nyíltan, a fasiszták jelszert eszközeit alkalmazták. /Folyt.köv./ TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás

1949 május 21

15 óra 10 perc

/"Követeljük az imperialisták legújabb áldozatának...folytatás./

Ni/Mn/Hné Ks Bakács Tibor Budapest székesfőváros tisztifőorvosa ezeket mondotta:

- Az angol "munkáskormány" letartóztat egy antifasisztát, aki egész életében a fasizmus ellen küzdött nemcsak szóval, hanem fegyverrel a kézben. Spanyolországban s ugyanakkor az amerikai és angol kormány menedékjogot és sérthetetlenséget biztosít olyan háborús bűnösöknek, akiknek lelken milliók vére szárad.

Igy füst az imperialisták "szabadságszeretőit". Üldözik az igazi szabadságharcosokat és monodékat adnak az emberiség legkártekegyebb duvadjainak. A magyar dolgozók, köztük a magyar értelmiség, a legmélyebb felháborodással és undorral utasítják vissza a szabadságjogoknak ezt a lábbaltiprását.

Zentai Béla miniszteri tanácsos, a Tudományos Tanács műszaki osztályának vezetője így nyilatkozott:

- A Gerhard Eisler, a fasizmus elleni küzdelem következetes harcosa ellen elkövetett merénylet felháborítja mindazokat, akik szerke a világon a szabadságért, demokráciáért és az emberi jogok valódi érvényesüléséért harcolnak.

- Legutóbb a Kairóban tartott nemzetközi mérnök-kongresszuson alkalmam volt tapasztalni, hogy az angol és amerikai imperialisták elnyomása alatt élő nemzetek mérnökeiből és technikusai-ban milyen komoly szabadságvágy él. Meggyőződésem, hogy ez az alattomos merénylet most újabb százszek szemet nyitja fel mind a munkásság, mind az értelmiség soraiban. Ezek a fasiszta módszerek, amelyeket jól ismerünk a multból, nem némítják el az igazság hangját, hanem éppen ellenkezőleg, a nemzetközi szolidaritás jogyében összekovácsolják mindazokat, akik a népek szabadsága mellett és a kizsákmányolás ellen foglalnak állást s előtételt és szabadságot követelnek Gerhard Eislernek.

D/PM/Hné Mátrai László az Egyetemi Könyvtár főigazgatója a következőket mondotta:

- Gerhard Eisler letartóztatása a logalapvo-több emberi jognak, a személyes szabadságnak olyan lábbaltiprása, amely végképp lerántotta a leplet az ugynevezett "liberális" demokráciák" eszközeiről. Az angolszász imperialisták, akik somforgato módon magukat, mint az emberi szabadságjogok legfőbb őreit szeretik feltüntetni, most az egész világ előtt bebizonyították, hogy ha hatalmi érdekeikről van szó, egy pillanatig sem riadnak vissza a legtörvénytelenobb módszerek alkalmazásáról. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1949. május 21. 15 óra 15 perc

P é t l é s

FT/PM- Ks Kérjük a t. Szerkesztőségeket, hogy az alábbiakat a mai B. 15. kiadás "Budapesten találkozik a nyáron ... 2. folyt." című hírikihez hozzátenni sziveskedjenek.

x x

FT/Mn ME Ks Az újságírók kérdésére Non György, Szalay Béla és Vímle Bakya válaszolt:

- A magyar ifjuság nagy lelkesedéssel készül a Festivalra - mondotta Non György, a MINSZ elnöke. A MINSZ már megindított egy mozgalmat, amelynek neve: "A Festivalért". Mindazok a fiatalok, akik a termelésben, a tanulásban az élen járnak, vagy akik a kulturális munkában vagy sportmunkában ének el jó eredményeket, jelvényt kapnak a Festival alkalmából. A magyar ifjuság elsősorban ezzel készül, hogy a termelésben, a tanulásban igyekszik minél jobb eredményeket elérni.

Szalay Béla, a budapesti Festival iroda vezetője, az Amerikában élő magyar fiatalokról beszélt:

- Mi szivesen látjuk az Amerikában élő magyar fiatalokat, amennyiben azok a Festival alkalmából Magyarországra jönnek. Ugy tudjuk azonban, hogy az amerikai hatóságok a magyar fiatalok hazautazása elé komoly nehézségeket támasztanak. Ennek ellenére az amerikai magyar fiatalok mindent elkövetnek, hogy a Festivalon minél nagyobb számban vegyenek részt.

A gyarmati ifjuság harcáról Vímle Bakya beszélt.

- A gyarmati ifjuság helyzete nagyon nehéz - mondotta. Szervezeteinket a reakciós kormányok, a gyarmatosítók üldözik, illegálisbá kényszerítik. Valamennyi szabadságáért küzdő gyarmati országban az első sorokban harcolnak a fiatalok. Indiában és Egyiptomban például a rendőrség állandóan zaklatja az ifjusági szervezeteket, a fiatalok százait tartóztatják le, vetik börtönbe. Ennek ellenére a gyarmati fiatalok, ifjumulások, diákok harcát napról-napra erősödik. A szabadságért küzdő gyarmati fiatalokat semmiféle terrorral nem lehet letáriteni a függetlenségért, a szabadságért vívott harc utjáról. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1949. május 21. 15 óra 40 perc

A Dunapartira és a Népliget környékére kerülnek a főváros ipari területeinek lakomegyedei.

Ngy/Mn IE EI /Hné Ks Budapest hatalmas arányokban növekszik és fejlődik majd az ötéves terv során. A fővárosban elég szabad terület áll rendelkezésre az építkezésekhez. Az általános rendezési terv alapján elsősorban

a város déli és északi iparterületeinek közelében építenek majd lakásokat.

A most épülő Árpád-hídfe közelében kezdik meg az északi iparvidék új lakomegyedének építését. A déli iparvidékhez tartozó lakásokat a Népliget egészséges, fásított környékén és a még be nem épített déli Dunaparton létesítik. Nagy-Budapest építkezési terveiben megfelelő helyet kapnak a peremvárosok is. Nagy-Budapeston Csepel, Újpest, Kispest, -esterzsébet és Rákospalota fejlődik majd a leggyorsabban.

A város középpontjában, a Szent István-körúton és a Kiskörúton kapnak helyet a közintézmények, elsősorban a minisztériumok, irodák és vállalati központok. A romok helyén parkokat, gyermekjátsszatorokat és autóparkoló tereket létesítünk. A főváros keletnyugati és észak-déli forgalmát a gyorsvasút bonyolítja majd le. Az első gyorsvasútvonalak a Rakóczi-ut és Nagykörút, valamint a Bajosy-Zsilinszky-ut és Kiskörút forgalmát tehermentesítik.

Nagy gondot fordítanak az ötéves tervben a város északi és déli részén közvetlen összeköttetésnek javítására is. Ezért a Fővárosi Tervező Intézet irányításával elsősorban a Váci-ut, Bajosy-Zsilinszky-ut, Kiskörút és Soroksári-ut közlekedését fogják a ma túlterhelt csomópontok áttervezésével megjavítani. A Marx-térnek, az Andrássy-ut torkolatának és a Kálvin-térnek a forgalmát gyorsul meg először. /MTI/

Uj vállalatvezetők kinevezése

IPM § Hné Bn Kossa István iparügyi miniszter a Tisza Béla géhez, a Pazmány lakatosárugyárhoz, az Alföldi szorszári- és lakatosárugyárhoz, valamint a Magyar Réz- és Vashogasztó rt-hoz Hasznosi András badogos-szerelőmunkást, a Lang Aladár vegyészeti gyárhoz Gsonka Lajos vegyészt, a Pulváry Karoly okl. gépészmérnök és elektro-technikai vállalatához Körösi Sándort, Póschl Nándor és társa géhez Fekete Ferenc géplakatost, a Polo cipőgyárhoz /Szeged/ Tóth Lajos cipészt, a Krompócher Tápszorgyárhoz Haun András vegyész mérnököt, a Hutter és Lever rt-hoz Szenté Ferenc kőművesmestert nevezte ki vállalatvezetőnek. /MTI/

LP

M T I B E L P Ö L D I H I R E K

B 29. kiadás

1949 május 21

16 óra 15 perc

Napi két vagon papírral gyartanak többet a csepeli papírgyárban

Mó/Mn/IE/Hné Bn A csepeli Neményi-papírgyárban szombaton indították meg a gyár második legnagyobb gépét, mely 1944 óta hevert sérült és hiányos állapotban. A gyár dolgozói az előiránnyal husz napra előbb helyezték üzembe a gépet. A gép összeállítására és megjavítására brigádot alakítottak. A brigád gép- és villanyszerelőkből és műszaki vezetőkkel állt, akik kisebb újításokkal sokkal korszerűbbé tették a hatalmas gépet, mint azelőtt volt.

A gyár dolgozói külföldi szakemberek segítségével építették újjá a különleges külföldi gyártmányú gépet, melyről napi két vagon papírt gyartanak. Ezzel a csepeli gyár termelése mintegy husz százalékkal emelkedik. /MTI/

A Magyar Dolgozók Pártjának köszönhetjük eredményeinket - kiosztották a nyereségrészesedést az Agrolux dolgozói között

Ngv/Ngy/IE/Hné Bn Az Agrolux kulturteremben gyűltek össze a gyár dolgozói gyártérteközletre. Gaspár István, az Agrolux Elektromosgyár NV vezérigazgatója beszámolt az addigi eredményekről.

- Termelési terülnket az első negyedévben átlag 109 százalékra teljesítettük - mondotta - de már áprilisban 126 százalékos teljesítményt értünk el. Az első negyedévben átlag 2 százalékkal csökkentettük az önköltséget. A különféle költségeknek /adminisztráció stb/ 40 százalék, a rozsinól 13.4 százalék költségcsökkentést értünk el.

- Üzemünkben - folytatta beszámolójában Gaspár István vezérigazgató - az egy órára eső termelési érték előirányzatát 128 százalékra teljesítettük. Újítások munkájának eredményeképpen évi százszor forint megtakarítást értünk el. Az előirányzott nyereségrészesítést januárban 40 százalékkal, februárban és márciusban 60 százalékkal teljesítettük túl.

Ngv/PM/Hné Bn - Eredményeinket a Magyar Dolgozók Pártjának köszönhetjük. A munkásosztály pártja mutatta meg nekünk a fejlődés útját - folytatta a vezérigazgató.

- Eljön a Magyar Dolgozók Pártja! Eljén szorított vezérünk, Rákosi Matyás! - hangzott fel a lelkes kiáltás az Agrolux dolgozóinak ajkairól. A gyűlésről felállva, hosszasan ültették a Pártot. Ezután Jozsa Sándor úb. titkár ismertette a brigádok és az egyes dolgozók jó eredményeit.

A horgászó brigád - mondotta - 20 százalékkal teljesítette túl a termelési előirányzatot. A 6 százalékos selejtet 1 százalékra csökkentette. Külön díszet illeti a arammérő alkatrész-készítő brigádot, mely háromnapos termelési kiesést, vagyis 15.000 forintot tákarított meg ezzel, hogy az üzem átkészítését rohammunkával végezte el. /Folyt.köv./

M T I B E L P Ö L D I H I R E K

B 30. kiadás

1949 május 21

16 óra 35 perc

/Napi két vagon papírral gyartanak többet. 1. folytatás./ Ngv/Ngy/Hné Bn

Az egyéni teljesítmények közül kiemelkednek Sipok János 141 százalékos, Szabo Ferenc 137 és Pallus János 136 százalékos eredményeikkel. A beszámoló után az üzem dolgozói szünetet tartottak.

A felszólalások után kiosztották a dolgozók jutalmait a gyár nyereségrészesedéséből. Az üzem dolgozói közül 35-on kaptak többszázforintos jutalmakat.

Hatmillio forintrol nyolcmillio

forint fölé emelkedett két hónap alatt a Foltén-gyár havi termelési értéke

TP/PM/Lt IE Bn A Foltén kábelgyár szombaton tartott termelési értékekötő nagy nap volt a gyár dolgozóinak az életében. Először fordult elő, hogy a munkásoknak beszámoltak a gyár gazdasági helyzetéről. Trombitás Miklós munkás-vezérigazgató, aki 26 évvel ezelőtt mint segédmunkás kezdett a gyárban dolgozni, ma mint a gyár vezetője beszámolt dolgozóitársainak az üzem eddigi végzett munkájáról.

Trombitás kiemelte, hogy a gyár dolgozói szívesen vállalkoztak a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével a népi demokráciáért és ezen keresztül a szocializmus megvalósításáért harcolnak. Ez a tény kifejezésre jut a gyár termelési eredményeiben is.

Az év első hónapjában 131 tonna, a második hónapban 182 tonna, a harmadik hónapban 220 tonna árut termeltek. Az áruk értéke a januári hatmillio forintrol már márciusban nyolcmillio fölé emelkedett és a termelt áru értéke azóta is emelkedő tendenciát mutat.

A termelés növekedésével emelkedik a dolgozók jóléte és a szociális gondoskodás is mindjobban kibővül.

Trombitás igazgató beszámolóját a dolgozók szünni nem akaró eljonzással fogadták. "Eljén a Magyar Dolgozók Pártja!", "Eljén Rákosi!" - hangzott a lelkes ütemes kiáltás.

A beszámolóhoz Banga István üzemvezető, Pók Ferenc, Wodronk János munkások szoltak hozzá. A felszólalók a brigádmunkálat kiterjesztéséről, az újító kör és az újító mozgalomnak fontosságáról beszéltek. A gyűlés hangulatát Kovács Sándorné munkásnő szavai érzékeltetik a legjobban: "Minden dolgozót érdekel, hogy a gyárat hogyan és mint vezetik, mert a gyár a miénk." /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1949 május 21.

18 ora 20 perc

Selyem László altábornagy beszéde

A T. Szervezőbizottságok figyelmébe!

Az alábbiakban a T. Szervezőbizottságok rendelkezésére bocsátjuk Selyem László altábornagyának a Budavár elfoglalásának 100 éves fordulóján rendezett ünnepségen elmondott beszédét. Kérlek, hogy később adunk.

§ K8/Lt Bn

Selyem László mindenképpel visszaillesztést adott a száz év előtti eseményekre, hogyan indult rohamra 1849 május 21-én hajnali 3 órakor az ostromló honvédsereg a budai vár ellen; délről Kulich, nyugat felől Nagy Sándor és Knežics hadtestei, északtól pedig Kmetty hadosztálya és hogyan diadalmaszkodott a forradalmi csapatok elsőpró lendülete. A reggeli órákban Nagy Sándor-hadtest zászlótartója, Püspöki Pongrác, kitűzte a Fejérvári bástyára a nemzetiszínű lobogót. Ebben az időben, midőn Európára a levert forradalmak után a börtön esendője nehezült, a magyar trikolor jelentősége túlnőtt az országhatárokon. A budai váron lobogó hadizászló okkor az európai szabadság, a világszabadság zászlója, a szabadságra vágyó népek roménysége és jelképe is volt. Büszkén hirdette, mire később egy maroknyi nép, midőn igazságos ügyért ragad fegyvert.

- Örök diosőség 1848/49. honvédeknek, akik a győzelem osztályrészesek voltak, akik a májusi hajnalon szétzúzták a császári zsoldosrohadat és visszadták a szabad népnek fővárosát. Örök diosőség, hála és kegyelet azoknak, akik a szabadság és a diadalmaskodás ügyszor harcra a vár ostromában életüket vesztették.

- 1849 hőseit valljuk mi, késő utódok öseinknek. A diosőség honvéd: nevet mi egyenesen töltek, nem pedig a név méltatlan bitóitól kaptuk. Az ő példájukon tanuljuk meg, hogyan kell a hazát és a szabadságot szeretni. Tőlük tanuljuk meg, hogyan kell inkább szabad emberhez méltó módon harcolni, semmint gyáva főregként szolgálásban élni.

- Tanulunk a fényből, amely egy évszázad távolságából világít, de tanulunk kell az árnyékból is. Meg kell tanulunk, hogy nem elég a győzelemhez a hősiesség, az önfeláldozás, a győzelemhez sziklaszilárd és messzire tekintő vezetőség, szervezethez és fegyvermozgathoz is kell. A legnagyobb erőfeszítés is bukásra van itélve, ha a nép nem számol le belső ellenségeivel, az árulókkal és kalandorokkal.

- Száz év előtt nem sikerült ezeket a kérdéseket maradéktalanul megoldani. Ezért történt aztán, hogy Budavár bevételre, az a nagygyőzelem fegyvertény, egyben a szabadságharc bukásához vezető ut első állomása is volt.

- A tavaszi hadjárat győzelme után felkiáltott a végső győzelem lehetősége. Az ellenség felbomlásban volt. /Folyt.köv./ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1949 május 21.

18 ora 40 perc

/Selyem László beszéde, 1. folyt./ § K8/Lt Bn

Ebben a helyzetben a magyar vezérnek csak egy választása lehetett: kiaknázni a sikert és az örök végső megfeszítésével üldözni a megvert ellenséget a teljes megsemmisítésig. A magyar sereg vezetője azonban nem volt megfélemlítő kezében. A teljes győzelem csak olyan vezér akart, aki szívvel-lélekkel a forradalom szolgálatában állt. De hogyan vezethette volna seregét Bécs ellen, hogyan léphette volna át a Lajtát a belső ellenzék feje, a békepárt titkos vezetője, a függetlenségi nyilatkozat elkészítődött ellenzékje, aki a győzelem tetőpontján is kínosan vigyázott, hogy ne égessen fel minden hidat maga mögött? Mialatt a forradalom fejlődött és ment a maga egyedüli lehetséges útján előre, a hadsereg egyes vezetői, a volt császári tisztek egyre jobban szembekerültek vele. A kétfelő való kinosallítás, a kétfelő való hadakozás főmegoldást szült: Komárom a lól nem Bécs, hanem Buda ellen vezették a sereget.

- Az ostrommal elvesztett egy drága hónap. A főelosuló ellenség időt nyert szétzúlló erőinek összeszűrésére. Hívtására megjelont a hadszíntéren az európai reakció dorékhada, a cári sereg. Két tulajdonságú ellenséggel szemben a szabadság szent ügye montotlenül elbukott.

- 1849 történelméből azt is meg kell tanulunk, hová vezet, ha a hadsereg a nép céljaitól távolálló kalandorok vezetik. Mi nem eshetünk többé ilyen súlyos hibába. Ezért adja a magyar nép a haza védelmére a legjobb fiatal közébe, akik sohasem fognak visszahátrálni a rájukbízott fegyverrel. Ezért őrizzük fűtő gondal a hadsereg egységét, hiszességét, ezért ápoljuk és gyarapítjuk politikai értőkét. Ezért neveljük, ezért áttudatosítjuk, hogy ha a szabadság és a béke védelme megkívánja, katonai vezetőivel élők, egy emberként sorakozzók fel a magyar nép politikai vezetője mögött.

- Buda visszafoglalása nagygyőzelem fegyvertény, főnyes taktikai siker, de súlyos stratégiai hiba volt, s a véres áldozattal bevett várat nemsokkal azután kardesapás nélkül fel kellett adni.

- Majd egy évszázad telt el elnyomásban, szolgálásban, midőn '96 év után ismét fölragyogott az ősi vár fölött a szabadság napja. A történelmet megismétlődni látszott. 1849-ben a várat védő Henczi, az a magyar földön született hitvány hazáruló bosszúból rommálövötte Pestet. Száz év után Henczi egyenasságú utódai, a német fasiszta és hazárulok, nyilasok romhalmazzá változtatták fővárosunkat. A Lánchidat, amelyet a tehetetlen romboló düh 1945-ben elpusztított, száz év előtt Henczi is levőgőbe akarta röpíteni.

- Mint a 49-es honvédsereg, az 1945-ös ostromló is a világszabadság jelszavát írta zászlóikra. Meg azonban az 1849-es ostrom a bukás kezdete volt, az 1945-ös felszabadítás egy új, szabad korszak első diosőségű állomása lett. /Folyt.köv./ TL

MTI BELPÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1949 május 21.

18 óra 50 perc

/Solyom László beszéde, 2.folyt./ § K8/Lt Bn

Örök hál és dicsőség a száz év előtti felszabadítóknak, örök hál és dicsőség az új felszabadítóknak, a Vörös Hadseregnek.

- A mi mai szabadságunk és felomelkedésünk előfeltétele 1945-ben az volt, hogy Buda várát nem valami nyugati koalíció, hanem az emberiség hajnalcsillagának, az új vörös csillagnak katonái szabadították fel. Ez a vár megért már másféle felszabadítást is. A 150 éves török hódoltság után nyugati koalíció rabló zsoldosai foglalták vissza a várat. A felszabadítás ára Budának és vele az egész országnak harmadfél évszázados szolgálata és elnyomása lett. Az 1945-ös felszabadítók közöttük ártak sorsunk intézését, hogy szabadságunkat most már magunk védjük.

- Az 1945-ös felszabadító hősek véro ugyanazok a hősek, amelyekre száz év előtt honvédeink véro folyt. Ez a kétszeresen kihullott drága vér kétszeresen kötözz minket, felszabadított utódokat, hogy szeressük és védjük a nekünk adott zálogot.

- A hősek áldozata nem volt hiábavaló: ma virágzik az ország, tünik a szolgátságonleke, új, vidám munkás és harcos nemzedék születik, mely felépíti a Lánchidat, felépíti Budavárát és az országot, kiépül az új honvédsereg is, a régi méltó utóda, a szabadság legfőbb biztosítója. Az új nemzedék és az új honvédsereg legdrágább kincsöként őrzi és apolja a felszabadítók emlékeit.

- Száz év előtt a szabadság ügye nehéz helyzetben volt. Ma, száz év után itthon is, de körülöttünk is más a helyzet. Ma szilárdan és céltudatosan vezetett egységes nemzetünk van, amely biztos léptekkel megindult a haladás, a felomelkedés útján. A honvédség mai vezetőse biztosítják arra, hogy nem ismerjünk meg a szabadságharc tévedéseit. Ma nem elszigetelt ostromlott vár vagyunk, hanem egy hatalmas arcvonal része, amely a világ legtöbb és legjobb erőit sorakoztatja fel.

- 1849 és 1945 hősei nyugodjatok békében! A szabadság, melyért veretek hullott, ma virágba szökkent. Szabad földön szabad nép ünnepli ma emlékeiket. Egyévtől a nép, a nemzet és az ország. Egyévtől a nép és hadserege is. Ez a nép és az a hadsereg esküszik, hogy örökre szabad földben fogjátok aludni álmatokat. /MTI/

- - -

V

MTI BELPÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1949 május 21.

19 óra 40 perc

"Ez a nép és az a hadsereg esküszik, hogy örökre szabad földben fogjátok aludni álmatokat"

FT-2s/Pr/Lt Bn Száz esztendővel ezelőtt, 1849 május 21-én a szabadságharc vörössipkás honvédei hosszú harc után kitűzték a nemzetiszínű győzelmi lobogót Budavár ormára. Száz esztendővel ezelőtt hiába vívott győzelmes csatákat a magyar néphadsereg, a külső reakcióval összefogott belső reakció megdöntötte a magyar nép hősi szabadságharcát. A magyar nép azonban fismet szabad lett és szabad hazájában ünnepli az 1848/49-es forradalom hősi emlékeit.

Budavár bevetelének emlékeire a 48-as honvédek utódai, a magyar néphadsereg a Dics-téri honvédszobornál ünnepséget rendezett. "1848 május 21...Szabad hazáért"- ezt irták a szobor talapzatára. Ez a szobor a legsötétebb elnyomás években is hirdette a magyar nép szabadságvágyát, a 48-as forradalom dicsőségét. Az ünnepségre vörös és nemzetiszínű zászlók alatt felvonultak a körületek, a szakszervezetek küldött tségei. A Dics-téren köröskörül vörös és nemzetiszínű zászlók ordoje. "Néphadseregünk 1949 hőshadseregének szellemében állt ort népünk szabadsága és békéje fellett"... "Eljen Néphadseregünk építője, a Magyar Dolgozók Pártja és vezetője, Rakosi Matyas", "Eljen szabadságunk, függetlenségünk legfőbb tamasa: a legyőzhetetlen Szovjetunio" - hirdetik a feliratok.

Az ünnepségen megjelent Dobi István miniszterelnök, Farkas Mihály honvédelmi, Ott Károly népjóléti, Rics István igazságügyminiszter, Kallai Gyula miniszter, a Köztársasági Elnöki Hivatal vezetője, Csala István földművelésügyi miniszter, Ortutay Gyula kultuszminiszter, Fográdi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter helyettese és Solyom László altábornagy, a honvédseregkar főnökének vezetésével a honvédtábornoki kar, Köhli József, a fővárosi törvényhatóság elnöke, Bogner József polgármester, Gyöngyösi János, a Kiszegvári part főtitkara, Münnich Ferenc rendőrtábornagy vezetésével a rendőrtábornoki és tiszti kar számos tagja, valamint a MDP és a Népfront többi pártjainak és tömög-szervezeteinek képviselői.

Négy óra után part perccel kürtzse jelente Szakasits Árpád köztársasági elnök érkezését. A köztársasági elnök: Dobi István miniszterelnök és Farkas Mihály honvédelmi miniszter kíséretében ellepett a Kossuth Akadémia, a rendőrség, az államvédelmi hatóság és a Szabadságharcos Szövetség díszszázada előtt. A Kossuth-akadémisták a Budavár tetejére elsőnek kitűzték nemzetiszínű zászlót a Himnusz hangjai közben hozták a Honvéd-szobor elő. /folyt.köv./ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás 1949 május 21. 19 óra 50 perc

/"Ez a nép és ez a hadsereg esküszik...2.folyt./ FT-Zs/Pr/Lt Bn

"Magyar munkások példát adhattok az egész világnak" - idézi a foliát Lenin 1919-es üzenetét a magyar munkásokhoz.

A harmadik toron a mai Néphadsereget mutatja be. Képek, ruhák, kitüntetések. Az egyik fal mellett könyvek, rádió vezetők mutatja, milyen nagy súlyt helyez Néphadseregünk katonáink művelődésére.

Az épület másik részében az új szabadságharcosok emlékei láthatók, fenyképek, hadifelszerelések tanuskodnak arról a hősiességről, amellyel a magyar szabadságharcosok résztvettek az elnyomott és szabadságukért küzdő népek harcában.

A fegyvertárem az 1708-as kanocs puskától kezdve a legmodernebb fegyverekig mutatja be a magyar hadsereg, a magyar honvédség fegyvereit.

A lováltári toron sok kinosot őriz. Egyik legérdekesebb emléke a kiállításnak Paskievicsnek, az orosz hadsereg főparancsnokának levéle, amelyet Haynau tábornokhoz, az elnyomó osztrák hadseregparancsnokához írt. Paskievics ebben a levélben kegyelmet javasol a magyar szabadságharc hőseinek. Es ott a válasz is: a tizenhárom aradi vértanu halálos ítélete, amelyet Haynau írt alá.

A kiállítás látogatói elmenőben még egy pillantást vetnek a gyönyörűen feldiszitott bejárat freskójára, amely azt ábrázolja, hogy a magyar nép kezéről lehullott a bilincs és a kard fele nyul, amellyel minden támadás ellen megvédi szabadságát. Főlőtte fölirat hirdeti: "Most már dolgozó népünk írja a történelmet!"

MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1949 május 21. 19 óra 45 perc

/"Ez a nép és ez a hadsereg esküszik...1.folyt./ FT-Zs/Pr/Lt Bn

Ezután Solyom László altábornagy tisztelegve a zászlónak a mikrofon elő lép, hogy megtartsa ünnepi beszédét.

A beszédet előző kiadásunkban közöltük. Solyom László beszédét a közönség szűnni nem akaró tapsal fogadta, majd a honvédszobor kezdett jászoni. Eközben a köztársasági elnök először megkoszorúzta a 48-as zászlót, majd a szobor talapzatára helyezte el koszorúját. Dobi István miniszterelnök a kormány, Kállai Gyula a Magyar Dolgozók Pártja, Rics István a Népfrent, Farkas Mihály a Néphadsereg, Münnich Ferenc a rendőrség, Köböl József a főváros törvényhatósága, Dabronaki Gyula a MDP nagybudapesti pártbizottsága, Bogner József a fővárosi közönsége, Rostás István a Szabadságharcos Szövetség, Benke Valéria a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, Hollós Ervin a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége nevében helyezte el koszorúját. Sorra megkoszorúzták az emlékművet a szakszervezetek és a társadalmi szervezetek képviselői is.

A Honvéd-szobor megkoszorúzása után a kivonult századok díszmenetben vonultak el a megjelöltek előtt.

Megnyílt a Hadimúzeum és Levéltár kiállítása

Szakasits Arpad köztársasági elnök ezután megnyitotta a Honvéd Hadimúzeum és Levéltár kiállítását. A kiállítás helyiségeit vörös és nemzetiszínű drapériák, Néphadseregünk jelvényei díszítették. A múzeumba érkező Szakasits Arpad köztársasági elnököt dr. Szentmónyi Béla ezredes, a múzeum és levéltár parancsnoka üdvözölte és vezetete végig a termekben. A köztársasági elnök és kísérete először az 1848/49-es szabadságharc emlékeit őrző terem tekintette meg. Az előesernök homlokzatán a magyar nép jelszava: "Megőrizzük és továbbfejlesztjük 1848/49 dios hagyományait!" Alatta 48-as honvédot ábrázoló gipsz-szobor áll, kétoldalt a szabadságharc és a mai Néphadsereg zászlói.

Az első toronban a Budavár bevételét ábrázoló festmény alatt a győzők hirdménye: "Budavár a miénk!" A toronban 48-as zászlók, ruhák és fegyverek láthatók. Üvegszekrényben őrzik Bem József kardját.

A következő toron a magyar nép másik nagy szabadságharcát, az 1919-es proletárdiktatura Vörös Hadseregének fegyvereit, jelvényeit, kitüntetésait, ruházatát mutatja be.

/Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1949. május 21.

20 óra 15 perc

A véres esütörtök - 1912 május 23

§ MMI Fr Gá Magyarországon a századfordulóra alakul ki a magyar nagyipari munkásság. A magyar munkásmozgalom is elhagyja kisipari és kispolgári kereteit és országos politikai jelentőségűvé érik. Az egész országban nem volt olyan szakma, alig volt olyan üzem, amely bérharcot ne folytatott volna. Nem volt olyan része az országnak, ahol kisebb-nagyobb hevességgel aratás-sztrájkok ne folytak volna. Ha a magyar dolgozó osztályok nem értek el messzebbmenő sikereket, ennek egyik magyarázata az volt, hogy még nem volt olyan vezérlő pártja, amely a részletköveteléseket és részletharcokat továbbszélesítve következetesen vezette volna a hatalom meghódításának felé. A forradalmosodó munkásság élén az a szociáldemokrata párt állt, amely a német szocialisták reformista politikáját és ideológiáját követi. Leoszállt minden demokratikus követelést és szinte kizárólagosan és mint végső, egyetlen egyet tart meg: az általános, titkos választójogért folytatott harcot.

Ilyen körülmények között készült az ország-ra 1912 tavaszán. A magyar parlamentben ezidőben Tisza István, a magyar konzervatív junkerek vezére tör előre. A tömegek Tisza előretörését, egész politikai módszerét, önkényuralom felé törekvésének tekintik, a szociáldemokrata párttól erőlyos harcot kívánnak ellene. A szociáldemokrata párt a tömegnyomás hatására alatt kénytelen általános tüntetésre, sztrájkra felhívni Budapest munkásságát.

A rendőrség betiltotta a tömegsztrájkot és kihirdette, hogy minden utcai zavargást vérbefojt. Felhívásának nyomtatékaul négy század lovassegéret, kétszáz gyalogos rendőrt, negyven lovasrendőrt, két század gyalogságot vonultat fel az ország ház köré. De jutott gyalog- és lovasrendőrség és sorkatonaság a város közepébe vezető főutvonalak elzárására is.

De csak az intézkedések már nem riogattak meg senkit. Május 23-ának korán reggelén megindul Csopel, Sorok-sár, Erzsébet gyárainak népe és proletár-lakossága. Attári, felsőpári a város külső szegélyét őrző kordonokat és végeláthatatlan sorokban állnak előre. A tüntetők az ma peroról-perore dagad, az egész város hűzik a nékdiktól, jelszaviktól, követeléseiktől. A Rendőrség, katonaság ijedten, fejvesztetten rohan, támad és rohambaz, hol az egyik, hol a másik városrészben. Közben Budától jobbra tömegek érkeznek, a Ganz-gyári munkásság vezetése alatt.

/Folyt. köv./

T

MTI BELFÖLDI HIREK

Beszéradás

1949. május 21.

20 óra 20 perc

A véres esütörtök. /Folyt./ § MMI Fr Gá

A rendőrség, katonaság, fegyverét használja, a tüntetők szembeszállnak. A város legkülönbözőbb részein vannak összejöttök. Sorozat körüli a Ferdinánd-hidnál, lovasattak próbálja a Potófi-tórnál a Dunába szeritani a tüntetőköt.

Közben a parlamentben viharos gyűlés, majd minisztertanács. Bethy kereskedelmi miniszter azt javasolja, hogy a szak-szervezeteket oszltsák el, vagyonukat kobozzák el. A minisztertanács mindenestre oszlovságot rendel a fővárosba és új vidéki csoportokat.

Ez alatt a városban szaporodnak a sortűzök és a munkásság hirtelen megtanul barrikádát építeni. Estére a munkásság ura a helyzetnek. A szociáldemokrata pártvezetőség mégis arra szólítja fel a győztes munkásságot, hogy fejezzék be a sztrájkot. A sztrájkolók túlnyomó többsége a felhívás ellenére folytatta a harcot, amely főképp a Váci-uton és környékén lángolt fel. A harci kódy áttért a vidéki városok és ipari gócek munkásaira. Általános volt a sztrájk Aradon, Kossuthon, Egerben, Debrecenben, Szegedén, Temosváron, Baroson, Győrött, Hódmezővásárhelyen, Makón, Nagyvárádon, stb., míg más városokban nagygyűlések, tiltakozó felvonulások követik egymást.

A szociáldemokrata párt vezetősége, a munkásság akkori vezetői azonban megalkuvó módon visszariadtak attól, hogy a küzdelmet végig vivják. A vezetőknek ez a megtorpanása részint abból is eredt, hogy évtizedes reformista vezetőségük következményeként a vidék nagy paraszti tömegei mozdatlanok maradtak. Hiányzott tehát 1912 május 23-ából a két nagy osztálynak, a munkásságnak és a dolgozó parasztságnak összefogása a közös célért, sőt hiányzott a tényleges el lovszögzése, kitűzése is. A budapesti munkásság, amely sokszázézeres tömegével, hét halottal /köztük egy rendőr/, 162 hivatalosan konstátált sebesülttel, háromszáz letartóztatottjával indózott két forradalmi napjának, dolgozószertlen kényszerült vissza munkahelyeire. Podig forradalmi harcossága, kitartása, hősiessége megadta a lehetőséget a harc kiszélesítésére és kőtösés tette a reakció győzelmét. A szociáldemokrata vezetők azonban féltették a legalitást, félték a kérdések világos felvetésétől, azjuk szerelték le a munkásság forradalmi mozmozulását és ezzel utat teremtettek Tisza István háborut előkészítő parancsuralna számára. /MTI./

T

MEI BELPÖLDI HIREK

B 39. kiadás

1949 május 21.

21 óra 50 perc

Időjárásjelentés

& Lt Bn

A Meteorológiai Intézet jelenti május 21-én,
szombaton este 9 órakor:

Az időjárási helyzet Európa középső részein,
de főleg az Alpok és Kárpátok környékén változatlan. A keleti,
erősen felmelegedő és a nyugati hűvösebb légtömegek találkozása
következtében Lengyelországban, Csehországban, Ausztriában, Magyar-
országon erősen oszpadékos az időjárás. Hazánkban a délelőtti
órákban esendés esők, délután záporok és zivatarok voltak. Az
estig beérkezett jelentések szerint az oszpadék mennyisége Szego-
den 15, Egerben 10, Sopronban 8, Győrött 6, Szombáthelyen 5 milli-
métert tett ki. A hőmérséklet 20-23 fokra emelkedett.

Budapestén szombaton 21 órakor a hőmérséklet:
17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter,
gyöngön süllyedő. Várható időjárás vasárnap estig: mérsékelt,
időnkint élénk szél, felhős idő, sokfelé újabb eső, zivatar.
A hőmérséklet alig változik. /MTI/

A béke és a haladás eszméje sértették meg az imperialisták
Eisler elhurcolásával - A debreceni értelmiség gyűlésén tiltakozott
Eisler elrablása ellen

Tud & NI/M/Lt Bn

Debrecen, május 21.

A debreceni értelmiség az egyetem aulájában szombati
délután egységesen foglalt állást az emberi jogokat és szabadságot
ért újabb imperialista támadás, Gerhard Eisler elhurcolása
ügyében.

Juhász Góza megnyitó szavai után Pukánszky Béla
egyetemi rektor a megjelentek élénk helyeslése közben hangsúlyozta,
hogy a béke és a haladás eszméjét sértették meg a nyugati imperia-
listák Eisler elhurcolásával. Nem egyedülálló jelenség ez az újabb
kihívás, hanem következetes folytatás és természetesen láncszeme a neo-
fasiszta-imperialista amerikai akcióknak. A békeszerető államoknak
még jobban össze kell fogniuk a neofasiszta háborús uszítás ellen.
Tiltakozunk a nemzetközi és emberi jogokat mélyen sértő, törvénytö-
len eljárás ellen és elégtételt követelünk.

A gyűlés végén egyhangú lelkesedéssel határozati
javaslatot fogadtak el, amelyben erőteljesen tiltakoznak Eisler jogta-
len elhurcolása és letartóztatása ellen.

A gyűlés végén a hatalmas tömeg lelkesen tüntet-
tett a béke megvédése mellett. /MTI/

V ö r o .

T